

1. tétel

Sorolja fel a munkavállalással kapcsolatos iratokat! Határozza meg az önéletrajz (CV: curriculum vitae) fogalmát és tartalmi kellékeit! Mutassa be az önéletrajz típusait és jellemezze azokat! Határozza meg a motivációs levél fogalmát, és sorolja fel tartalmi kellékeit! Mit értünk az ajánló- és referencialevél fogalma alatt? Fejtse ki szerepét a hatékony álláskereséssel kapcsolatban!

Kulcsfogalmak:

- Az önéletrajz fogalma
- Típusai (Europass, szakmai, európai, amerikai)
- Végzettséget igazoló dokumentumok
- Készségek, nyelvtudás, érdeklődés, hobby
- Kompetenciák
- A referencia- és motivációs levél fogalma

Az önéletrajz az az irat, amelyben a pályázó leírja életének állomásait, iskolai végzettségeit, kompetenciáit, eddig betöltött munkaköreit. Tükrözi valós személyiségünket, tudásunkat és bemutatja, miben vagyunk különlegesek. Egy áttekinthető képet nyújt a pályázóról, ami alapján el lehet dönteni, hogy megfelel-e a megpályázott munka követelményeinek, érdemes-e behívni interjúra, alaposabban megismerni. Gyakran használják rá a latinból vett curriculum vitae (ejtsd: kurrikulum vité), vagy rövidítve CV kifejezést.

Formai követelmények. Az önéletrajzot fehér a4-es méretű lapra készítsük el. Ha a pályázatban nem szerepel, hogy az önéletrajzot kézírással készítsük el, akkor célszerű nyomtatni, ám az aláírás ebben az esetben is kézzel írott legyen. A szöveg legyen tagolt, jól olvasható betűtípussal íródó, sorkizárt. Stílusa hivatalos, helyesírási hibákat, rövidítéseket ne tartalmazzon. Terjedelemben lehetőleg ne haladja meg a 2 oldalt.

Több fajtája létezik, de ezekben közös vonás, hogy mindegyiknek tartalmaznia kell:

- Fejléceket saját nevünkkel, címünkkel, e-mail címünkkel, és azzal a telefonszámmal, ahol a legnagyobb eséllyel elérhetnek
- Képzettségek összefoglalása: iskolák, tanfolyamok, továbbképzések
- Korábbi munkaviszonyaink részletes és pontos felsorolása
- Idegen nyelvek ismerete és a nyelvtudás szintje
- Számítógépes ismeretek, programok
- Különféle jogosítványok és bizonyítványok (beleértve a gépkocsivezetői jogosítványt is)
- Szakmai (tudományos) szervezeti tagság és az ezekben betöltött funkció
- A lap alján kelteztést az aktuális dátummal, a jobb sarokba sajátkezű aláírást (alatta nyomtatott betűkkel a nevet)

Az önéletrajz tartalmazhat **egyéb elfoglaltságokat, hobbykat**, ha az a cél, hogy a munkaadó jobban megismerje a pályázót. Ezzel az állásinterjúztatásban is segítünk, hiszen itt általában az interjú semleges témákról beszélve teremtik meg a megfelelő hangulatot. Abban az esetben, ha nem készítünk külön motivációs levelet a megpályázandó álláshoz, akkor az önéletrajzon tüntessük fel a megpályázni kívánt állást.

Amennyiben e-mailben küldjük el az önéletrajzot, akkor érdemes a fájlnek informatív nevet adni, pl.: Név_CV. A mérete képpel együtt se haladja meg a 2 megabájtot. A legcélszerűbb pdf formátumban elküldeni, így bármelyik programmal nyitják meg, biztosan úgy fogják látni, ahogy mi elmentettük.

Az európai (europass) önéletrajzot általában az Európai Unió országában használják. Általában több oldalas, kitöltendő táblázatokkal tarkított. **Kompetencia alapú, azaz a képességekre**, korábbi munkatapasztalatokra **helyezi a hangsúlyt**. pl.: előadásmód, szociális készségek, vezetői engedélyek stb. A listaszerűen felsorolt tevékenységek helyett a konkrét feladatok megnevezésére koncentrálnak. Nem csak a munkahelyeket kell felsorolni, hanem azt is, hogy ott pontosan mi volt a feladatunk, milyen konkrét munkafolyamatot végeztünk. Nyelvtudásnál sem csak a nyelvvizsga szintjét és típusát kell megadnunk, hanem azt is, hogy milyen a **szövegértésünk, írásbeli vagy szóbeli szövegalkotási képességeink**. Az európai önéletrajz lényege nem az egyedi megjelenés, így a megírásához célszerű interneten fellelhető sablonokat használni.

Amerikai önéletrajz. Ezt használják a legtöbben. Vázlatosan, fordított időrendben jelennek meg az információk: mindig a legfrissebb adat van felül (legutóbb elvégzett iskola, legutóbbi munkahely stb.), és időrendben visszafelé haladva szerepel a többi. Előnye, hogy könnyen áttekinthető, informatív.

Szakmai önéletrajz. Nem a végzettségek és az eddigi munkahelyek időrendi felsorolására szolgál, hanem azt mutatja be, hogy mihez értesz, és ezt a meglévő tapasztalatok rövid összefoglalására építi. A meglévő eredményeidet és legfontosabb készségeidet foglalja össze. Akkor érdemes választani, ha valakinek nem egyenes a karrierútja, esetleg nagyok a szünetek két munkahely között.

Ha az önéletrajzhoz fotót kell csatolni, akkor a következőkre ügyeljünk: a fotón látszódjon jól az arcunk, azonban ne terítse be a dokumentum felét. A fotózásakor viseljünk üzleti ruházatot: férfiak inget vagy zakót, hölgyek blúzt vagy blézert. Az ápoltság és rendezett külső, tiszta arc és haj természetesen elengedhetetlen. A háttér legyen semleges, lehetőleg fehér. A fénykép ne legyen 1 évnél idősebb.

Végzettséget igazoló dokumentumok. A munkakörhöz elvárt végzettséget igazoló dokumentumokat csatolmányként küldjük el. Ezek a leggyakrabban: a végzettséget igazoló oklevél, nyelvvizsga, vezetői engedély.

A referencia- és motivációs levél fogalma.

A jó **motivációs levél** - amellett, hogy tartalmazza a célszemély nevét, lényegre törő és egyértelművé teszi a jelölt személyes kvalitásait, erősségeit. A pályázónak hangsúlyoznia kell, hogy ő maga mivel tudna hozzájárulni a cég sikeréhez. A jó motivációs levelet célszerű minden egyes jelentkezés alkalmával, pozícióra szabottan, újra elkészíteni.

1. Szerkezet- megszólítás, bevezetés

A motivációs (kísérő) levél felépítése legyen egyszerű és áttekinthető. Első lépésben alakítsa ki a fejléctet (név, lakcím, telefon, e-mail), amelyet a címzett adatai követnek majd (a cég neve és címe). Ezt követően pedig a hagyományos felosztás szerint írható meg a kísérőlevél, tehát: megszólítás, tartalom, dátum, hely, aláírás. Felkeltheti Ön iránt az érdeklődést, ha konkrét személynek címezi a levelet.

2. Tárgyalás

A megszólítás - és a kísérőlevél szövegét célszerű egy konkrét személynek címezni. Már a tárgyalás bevezető részében utalhat rá, hogy ismeri azt a szakterületet, amelyen az adott cég működik. Megemlítheti a cég idáig elért legnagyobb sikereit is. A továbbiakban pedig tüntesse fel elért szakmai tapasztalatát, egyéb készségeit a meghirdetett állásajánlat feltételeire tekintettel, illetve megindokolhatja miért éppen Ön a legalkalmasabb személy az állás betöltésére. Válaszoljon arra a kérdésre, hogy mivel szeretne hozzájárulni a cég jövőbeni sikereihez. Foglalja össze az idáig elért sikereit, mutassa meg mi rejlik Önben.

3. Befejezés: rövid, velős, pozitív

Ne mondjon el mindent önmagáról, inkább keltse fel az olvasó érdeklődését személye iránt, és hagyjon teret a majdani kérdéseknek is! Mutasson érdeklődést a személyes találkozó iránt. Feltétlenül tüntesse fel az elérhetőségeit! (telefon, e-mail)

Ne mondjon el mindent önmagáról, inkább keltse fel az olvasó érdeklődését személye iránt, és hagyjon teret a majdani kérdéseknek is! Mutasson érdeklődést a személyes találkozó iránt. Feltétlenül tüntesse fel az elérhetőségeit! (telefon, e-mail)

Egyre több álláshirdetésben kérnek referenciát a pályázóktól. A leendő munkaadó a pályázói "önbevalláson" kívül szeretne ugyanis egy harmadik személytől is véleményt kérni, hogy alaposabb képet formálhasson a pályázóról. Olyan személy véleményére kíváncsi, aki korábban munkakapcsolatban volt az álláskeresővel, aki meg tudja ítélni teljesítményét, erősségét, esetleges gyengeségeit.

A referencia adása történhet szóban és írásban. A szóbeli változatnál nevet és telefonszámot kell megadni - általában egyik korábbi főnökünkét - majd a HR-es vagy a kiválasztást végző munkatárs felhívja a megadott személyt. Az írásos változat egy levél, amelyben a referenciaszemély ír a pályázóról. Érdemes ezt már az utolsó munkahelyen töltött napon kérni, utána ugyanis körülményesebb.

A referencialevél a következőkre térjen ki:

Milyen a munkához való hozzáállása?

- Mennyire energikus?
- Megbízható, segít-e a munkatársainak?
- Követett-e el fegyelmi vétséget?
- Mennyire veszi észre a problémákat?
- Tud-e csapatban dolgozni?
- Elégé elkötelezett-e?
- Betartja-e a határidőket?
- Volt-e előléptetve?
- Milyen feladatai voltak?
- Irányított-e embereket?